

Het Pest Actie Plan

Informatie voor leerkrachten, ouders en leerlingen.

Bron: www.kieskleurtegenpesten.be

Inhoudstafel

- 1. Onze Visie**
- 2. Onze Missie**
- 3. (Cyber)pesten**
  - A. Wat is pesten?**
  - B. Vormen van pesten**
  - C. Aanpak**
- 4. Pest Actie Plan**
  - A. Aandachtspunten**
  - B. Aanpak**
- 5. Nuttige informatie**

1. ONZE VISIE

EEN WARM NEST IN HARTJE GEEL

De Middenschool en het Atheneum van GO!Geel bieden kwalitatief en innoverend onderwijs met aandacht voor iedere jongere met zijn/haar specifieke talenten en persoonlijkheid. In een sfeer van wederzijds respect en openheid helpen we de leerlingen om te groeien tot zij klaar zijn voor verdere studies, of voor een overstap naar het beroepsleven. We vertrekken vanuit 5 pijlers, de waarden waar we zelf veel belang aan hechten.

2. ONZE MISSIE

Binnen onze school staat het belang van de leerling en het contact met de ouders of voogd en eventuele externe begeleiders van de leerling voorop. We willen als school open communiceren met alle betrokkenen. We zijn een school waar veel bespreekbaar is en waar gezamenlijk naar oplossingen en nieuwe kansen wordt gezocht, hierbij willen we vertrekken vanuit de krachten en talenten van leerlingen en hun netwerk.

We bieden kwalitatief en innoverend onderwijs aan met aandacht voor iedere jongere met zijn/haar specifieke talenten en persoonlijkheid. Grote verbondenheid tussen leerlingen en het personeel van de school, tussen leerkrachten en directie en tussen leerlingen onderling is belangrijk in ons schools (onderwijskundig) handelen. De ouders worden door de school maximaal betrokken bij de werking. Dit partnerschap vinden we erg belangrijk. Door samen verantwoordelijkheid op te nemen in de ontwikkeling van elke leerling, kunnen we een maximale leerwinst genereren.

Als school vinden we het belangrijk om een positief beeld te hebben op de ontwikkeling van elke leerling. We stimuleren en helpen leerlingen in het ontdekken en ontwikkelen van hun talenten. Als bijsturing nodig is, doen we dit herstelgericht. Een duidelijke rolverdeling tussen leerlingenbegeleiding, directie, leerkrachten, CLB, leerling en ouders is hierin essentieel.

3. (CYBER)PESTEN

- A. **Wat is pesten?** Bron: '*Werken aan een verbindend schoolklimaat*' van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. <https://www.klasse.be/35445/wat-is-pesten/>

Pesten is vaak herhaald gedrag van 1 of meer personen, met de bedoeling om andere(n) te kwetsen. Toch kan ook een eenmalige gebeurtenis een grote impact hebben op het slachtoffer. De gepeste kan namelijk gebukt gaan onder de dreiging dat het pesten opnieuw zal gebeuren. Ook de duur van pesterijen verschilt. Soms vinden ze plaats over een korte periode, soms houden ze een langere periode aan. Het is vaak gepland en systematisch. Wie wordt gepest, kan zich meestal niet verdedigen. Er is sprake van een ongelijke (of als ongelijk ervaren) machtsverhouding tussen diegene die pest en de gepeste.

B. Vormen van pesten

Pesten gebeurt in levenden lijve of via elektronische, geschreven of andere kanalen. Het neemt verschillende vormen aan:

- Verbaal pesten, bijvoorbeeld: kwetsende opmerkingen maken, schelden, dreigende taal gebruiken, haat zaaien,...
- Fysiek pesten, bijvoorbeeld: slaan, schoppen, duwen,...
- Materieel pesten, bijvoorbeeld: materiaal van anderen beschadigen of stelen,...
- Sociaal en relationeel pesten, bijvoorbeeld: uitsluiten, roddels of geruchten verspreiden,...
- Psychologisch pesten: Aanhoudende chatberichten via Facebook, Messenger, WhatsApp, Snapchat, privéberichten op Instagram,...

Elektronische vormen van pesten noemen we cyberpesten. Dat gebeurt onder meer via computers, gsm's en smartphones, tablets en spelconsoles.

Voorbeelden zijn:

- Een webpagina of blog waarop diegene die pest zich voordoet als iemand anders.
- Het gebruik van iemands identiteit om in zijn of haar naam online inhoud en berichten te verspreiden, bijvoorbeeld via Facebook.
- Beledigende, kwetsende of bedreigende foto's, video's of persoonlijke gegevens van iemand die worden gepost op socialenetwerksite, naar andere personen doorsturen via een app of gepubliceerd op een website.

Plagen gebeurt spontaan en duurt niet lang. Het gaat vaak om humor en aandacht vragen. Bij plagen zijn beide partijen gelijk aan elkaar. Het is niet altijd leuk, maar zeker nooit bedreigend. Het stopt als de geplaagde vraagt om te stoppen.

Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. Het valt niet steeds op, waardoor het niet altijd evident is om hierop te reageren. Maar één ding staat vast...pesten moet ernstig genomen worden.

Het is belangrijk dat zowel leerkrachten als ander onderwijspersoneel samenwerken met ouders en leerlingen om pestgedrag tegen te gaan. Leerlingen moeten weten dat ze terecht kunnen bij leerkrachten en leerlingbegeleiding binnen de school.

Het is belangrijk om oog te hebben voor de signalen die pesten teweeg kan brengen en interesse te tonen en te luisteren naar de leerlingen.

Enkele signalen van gepest worden kunnen zijn: niet meer naar school willen gaan, spijbelen, niet meer over school vertellen, prikkelbaar, boos of verdrietig zijn, mindere resultaten, ...

C. Aanpak

Voor ouders

- Breng de klastitularis en/of leerlingbegeleiding zo snel mogelijk op de hoogte. Dit kan zowel telefonisch als via smartschool.
- We maken vanuit de school samen met de ouders afspraken rond de aanpak van het probleem.
- We spreken de ouders (van de pester en gepeste leerling) afzonderlijk aan over het probleem op een zo veilig mogelijke manier en liefst in samenspraak met de betrokken leerling.
- We zorgen vanuit de school voor een terugkoppeling en opvolging.

Voor de klastitularis

- Breng de leerlingenbegeleiding zo snel mogelijk op de hoogte.
- Geef de leerling tips om op een veilige manier contact op te nemen met leerlingenbegeleiding indien ze niet durven langs te komen. Vb. via smartschool, via de ouders, samen met een leerkracht, ...

Voor leerlingen: Word je gepest? Of merk je pestgedrag op tussen leerlingen?

- Spreek je klastitularis of een andere leerkracht aan i.v.m. het pestgedrag.
- Neem (samen met de klastitularis) contact op met de leerlingenbegeleiding. Dit kan via smartschool of door gewoon even langs te komen.
- De leerlingenbegeleiding neemt contact op met de betrokken ouders (van de pester en de gepeste leerling). Dit gebeurt in samenspraak met de betrokken leerling(en).

Wat met de pester?

- We nodigen de pester uit voor een gesprek met leerlingenbegeleiding.
- We nemen contact op met de ouders en bespreken de mogelijke aanpak.
- We trachten te werken naar een herstel tussen pester en gepeste.
- We nemen regelmatig contact op met de ouders in functie van terugkoppeling.
- Indien het pesten blijft aanhouden, wordt dit besproken met directie of binnen een klassenraad.

Wat als leerlingen gepest worden door leerlingen van een andere school?

- Bij een melding neemt leerlingenbegeleiding contact op met de school van de pester om hen over het pestprobleem in te lichten.

We zetten bovenstaande stappen (zo veel mogelijk) in samenspraak met de betrokken leerling(en). We proberen de leerlingen die slachtoffer zijn van pesten, sterker te maken in het omgaan met pesten. Dit kan door externen in te schakelen, ook telkens in samenspraak met de betrokken leerling(en).

4. HET PEST ACTIE PLAN

A. Uitgangspunten

- De school probeert preventieve acties op te zetten om pesten zo veel mogelijk te voorkomen en om leerlingen te wijzen op gevaren van sociale media en mogelijke gevolgen van pestgedrag.
- De school zet extra in op welbevinden van leerlingen door te werken aan de klasfeer (teambuilding, sportdag, klasactiviteiten, klasgesprekken...).
- De leerlingen en ouders weten waar ze terecht kunnen om pestgedrag te melden (via infomomenten, (informele) gesprekken, zichtbaarheid en bereikbaarheid van personeelsleden...).
- Leerlingen en ouders melden zo snel mogelijk pestgedrag. Leerlingen en ouders worden op de hoogte gehouden van de aanpak van pestgedrag.
- De school (leerkrachten, leerlingbegeleiding) gaat zo snel mogelijk aan de slag met elke melding van pestgedrag, rekening houdend met de individuele leerling. Er wordt herstelgericht gewerkt tussen de pester en het slachtoffer van pestgedrag.

B. Aanpak

We proberen enerzijds als school open en bereikbaar te zijn voor leerlingen, leerkrachten en ouders i.v.m. een melding van pesten (en andere problemen). We spreken leerlingen voortdurend aan om pestgevallen te melden, maar ook leerkrachten en ouders worden hierop aangesproken op regelmatige (informele) basis. Anderzijds proberen we met elk pestgeval individueel aan de slag te gaan. Indien het haalbaar is voor de leerling, proberen we steeds toe te werken naar herstel tussen de pester en de gepeste leerling. We proberen zo snel mogelijk in te spelen op meldingen.

We starten elk schooljaar met onthaaldagen. Daar wordt gewerkt rond elkaar leren kennen (leerlingen en leerkrachten), een goede klasfeer, welbevinden... en worden er klasafspraken gemaakt. De klasmentor zorgt ervoor dat er steeds afspraken gemaakt worden rond pesten en het melden van pestgedrag bij zichzelf en/of bij anderen. Indien nodig worden deze afspraken in de loop van het schooljaar herhaald. De klassen van het eerste jaar worden rondgeleid in de school, daarbij gaan ze ook langs het lokaal van de leerlingbegeleiding. Hier wordt telkens verteld dat leerlingen dagelijks terecht kunnen bij de leerlingbegeleiding. Tijdens infomomenten voor ouders en oudercontacten zijn de leerlingbegeleiders zo veel mogelijk aanwezig.

We zetten in op preventief werken door teambuildingactiviteiten te organiseren op klasniveau. Leerkrachten houden bewust de klasfeer van hun klas in de gaten. Daarnaast zetten we ook acties op rond preventie van pesten, structurele aandacht rond (de gevaren van) sociale media in het eerste jaar (bv. tijdens de sessies rond smartschool, gebruik van laptops en mediawijsheid begin schooljaar).

Op school kunnen de leerlingen beroep doen op de Confluxers: een aantal leerlingen die meter of peter zijn van een klas van het eerste jaar. Ze doen activiteiten met hun meter/peterklas doorheen het schooljaar. Daarnaast zetten ze specifieke (preventieve) acties op rond welbevinden op onze school. De Confluxers doen ook doorheen het schooljaar acties rond pestpreventie. De Confluxers worden hierin begeleid door de school en de Vlaamse Scholierenkoepel.

Ook bij ouders wordt benadrukt dat we willen dat hun kind zich goed voelt op school en vragen we om meteen contact op te nemen als er iets misloopt met hun kind of in de klas. De leerkrachten staan er voor open dat leerlingen (indien nodig) lessen missen voor een gesprek en/of een begeleiding door de leerlingbegeleiding of door externen (bv CLB, Arktos, een psycholoog, ...).

De klasleerkrachten en –mentoren houden voortdurend de klassfeer in de gaten. Indien nodig wordt (al dan niet in samenspraak met leerlingbegeleiding) een klasgesprek of klasactiviteit op poten gezet. Meldingen van leerlingen, leerkrachten of ouders worden zo snel mogelijk aangepakt, vanuit de individuele noden en situatie van de leerling die gepest wordt, rekening houdend met de sterktes/krachten en het ‘netwerk’ van deze leerling. Een aantal preventieve activiteiten zijn structureel verankerd.

Tijdens de lessen wordt aandacht besteed aan de mogelijke gevaren van sociale media. Er wordt gecommuniceerd via smartschool rond ‘Netiquette’ (zie onderaan). Ook in o.a. de lessen levensbeschouwing en burgerschap komt welbevinden en pestgedrag/pestpreventie aan bod in alle klassen.

De klasmentoren en hulpklasmentoren zijn betrokken bij het werken aan klassfeer binnen hun klas. Van de andere leerkrachten wordt verwacht dat ze pestgedrag proberen te detecteren en melden. Er wordt ook van hen verwacht dat ze een ‘veilige’ band opbouwen met hun leerlingen, met leerlingen in gesprek gaan, reageren op pestgedrag, dit melden aan leerlingbegeleiding, contact opnemen met ouders, ...

De leerlingbegeleiding wordt meteen ingeschakeld bij pestgedrag en gaat zo snel mogelijk aan de slag. We proberen rekening te houden met de individuele situatie van de leerling en gaan zo veel mogelijk herstelgericht werken. We proberen ook oplossingen te zoeken om de draagkracht van de gepeste leerling te verhogen, door bv samen te werken met Arktos (o.a. weerbaarheidstrainingen in groep of individueel), klastrajecten aan te gaan (al dan niet i.s.m. externen zoals Arktos), op zoek te gaan naar professionele begeleiding op maat van de leerling (bv. therapie) ... Hierin betrekken we het CLB indien wij of ouders/leerlingen dat nodig achten.

Wanneer het pesten blijft aanhouden, zal de directie de opvolging verder opnemen, al dan niet in samenspraak met de klassenraad en/of leerlingbegeleiding. We gaan hierbij zo veel mogelijk op zoek naar een gepaste, ‘begeleidende’ sanctie, bv een werkstraf, een traject volgen bij een socio-culturele organisatie, ... Bij ernstige aanhoudende vormen van pesten, kunnen we ouders van de gepeste leerling het advies geven om aangifte te doen bij de politie.

Mogelijke acties waarbij we aandacht hebben voor pestpreventie:

September: we werken aan een goede sfeer in de klas en op school (onthaaldagen, sportdag/GWP)

Oktober: we laten aan lln en ouders weten waar ze terecht kunnen bij pestproblemen (binnen en buiten de school), GWP Middenschool

November: tips om (cyber)pesten te voorkomen

December: we zetten ons in voor anderen die het moeilijk hebben (warmste week)

Januari: de Confluxers in de kijker (29 jan. = dag van de Confluxers)

Februari: Vlaamse week tegen pesten – acties op school

Maart: bericht op de startpagina van smartschool (quote tegen pesten)

April: we geven elkaar een compliment (complimentenblaadjes ophangen op verschillende plaatsen)

Mei: Artikels op school hangen (cijfermateriaal artikel over pesten,...)

Juni: we geven tips om met elkaar af te spreken tijdens de vakantie

5. NUTTIGE INFORMATIE

Leerlingenbegeleiding

Nele Willems: Middenschool

Mart Onzia: 2^e en 3^e graag BSO + TSO Beauty & Wellness en Elektriciteit & Elektronica

Gilles De Bie: 2^e en 3^e graag ASO + TSO Sport, Informatica, STW en Business Management

Nuttige links en adressen

- www.gogeel.be/leerlingbegeleiding
- C.L.B. Go!Fluxus: 014/31 18 19
<http://www.goclfluxus.be/>
- Politie Geel: 014/ 56 47 00
- JAC GEEL
Diestseweg 135
2440 Geel
014 56 68 20 of 0472 23 41 55
Jac.geel@cawkempen.be
www.jackempen.be
- www.clicksafe.be
- www.kieskleurtegenpesten.be
- <http://www.tejo.be/> - therapeutische begeleiding voor jongeren van 10-20jaar (onmiddellijk, kortdurend, anoniem, gratis, met of zonder afspraak)
- <https://awel.be/> - anoniem en gratis bellen, mailen of chatten
- <https://www.watwat.be/cyberpesten> - site waar je terecht kan met concrete vragen (over (cyber)pesten) – antwoorden, tips&tricks van andere jongeren op deze vragen
- <https://www.noknok.be/> - informatie en opdrachten om je goed in je vel te voelen

NETIQUETTE @ MIDDENSCHOOL - ATHENEUM **GO! Geel**

10 CYBERREGELS OP SCHOOL

1. Be HUMAN

Blijf menselijk achter de computer. Gedraag je online net als in het echte leven: respecteer de ander zijn privacy en maak geen misbruik van macht.

2. Be AWARE

Weet waar je bent in cyberspace. Gebruik een toon die past bij de omgeving waar je op bezoek bent. Blijf beleefd en bewust van wat je doet.

3. Be TRUE

Wees jezelf en deel enkel wat je zeker weet. Geen leugens, geen roddels. Het gebruik van fake accounts op sociale media kan leiden tot ernstige gevolgen voor jezelf en anderen.

4. Be A FRIEND

Help mee cyberpesten te bestrijden: hou aanvallende berichten binnen de perken en laat emotionaliteit achterwege. We nemen als school alle vormen van pesten zeer ernstig.

5. Be UP TO DATE

Check op regelmatige basis je smartschoolmails en agenda zodat je niet voor verrassingen komt te staan. Maak er een gewoonte van. Zo loop je zeker geen belangrijke informatie mis!

6. Be PROTECTIVE

Geef je paswoorden van accounts niet door aan anderen om misbruik te voorkomen. Een paswoord is persoonlijk en moet veilig zijn en blijven. Sluit je account op schoolcomputers dus steeds goed af!

7. Be CORRECT

Typ je mails naar anderen op een beleefde, correcte en duidelijke manier, en let op schrijffouten.

8. Be SMART

Zo gemakkelijk als het is om iets op internet te plaatsen, zo moeilijk is het om dit er weer af te krijgen. Denk dus goed na over wat je wel of niet op internet wil delen.

9. Be PATIENT

Iedereen heeft recht op vrije tijd. Geef de geadresseerde twee werkdagen de tijd om te reageren.

10. Be FORGIVING

Vergeef andere mensen hun fouten.

